

ANEXA 5
PROPUNERI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL, FILIERA Vocațională,
PROFILUL ARTISTIC, SPECIALIZAREA MUZICĂ

Cu privire la propunerile de planuri-cadru pentru învățământul liceal, filiera vocațională, profilul artistic, specializarea muzică, considerăm că acestea sunt în general foarte bine întocmite. Propunerile noastre vizează în principal două puncte:

I. Câteva nuanțări pe care le considerăm necesare în cazul disciplinelor CDEOȘ/de tip opțional.

II. Înființarea unei subsecții de „Instrumente jazz – muzică pop”.

I. Nuanțări privind disciplinele CDEOȘ/opționale. Considerăm binevenită ideea de a introduce diverse discipline în cadrul CDEOȘ. În același timp, credem că este necesar ca aceste propuneri să fie mai bine adaptate la nivelul de înțelegere al elevilor de liceu și, totodată, să beneficieze de resursă umană calificată.

În acest sens, propunem anumite schimbări sau nuanțări, după cum urmează:

- 1. Discipline CDEOȘ (clasele XI-XII) – pentru secția instrumentală și pentru secția teoretică (p. 79 în planurile-cadru propuse), precum și pentru secția vocală (p. 79-80).**

Disciplină propusă în planurile-cadru	Propuneri modificare și argumente
Estetica aplicată în muzică	Introducere în estetica muzicală <i>Argument: În primul rând, considerăm că în locul denumirii propuse trebuie utilizată denumirea consacrată, „Estetică muzicală”. În al doilea rând, la acest stadiu al cunoașterii, credem că este mai adecvată denumirea „Introducere în Estetica muzicală”, având în vedere că „Estetica muzicală” este o disciplină care se studiază în general la programele de master.</i>
Critică muzicală	Exerciții de critică muzicală <i>Argument: Criticul muzical se formează prin absolvirea unor studii de nivel universitar. Considerăm că denumirea disciplinei trebuie să reflecte stadiul incipient de cunoștințe și abilități.</i>
Originea și evoluția instrumentelor muzicale	<i>Considerăm că această disciplină nu este destul de relevantă pentru un elev care studiază un anumit instrument, cu atât mai mult pentru secția vocală. Totodată, este foarte dificil ca instituția să beneficieze de cadre didactice calificate pentru a preda această disciplină. În locul acestei discipline, credem că ar putea fi oferite ore suplimentare la alte discipline, precum Teorie-solfegiu-dicteu sau Armonie.</i>

Management artistic	Introducere în antreprenoriatul muzical <i>Argument: În cadrul acestei discipline, elevii pot învăța noțiuni elementare de antreprenorat, fiind astfel încurajată inițiativa individuală și de grup, capacitatea de a imagina și derula proiecte în domeniul muzical. Managementul este o disciplină din sfera științelor economice, iar aplicabilitatea ei în domeniul artistic ține de conducerea unor instituții, neconstituind un obiect adecvat nivelului liceal.</i>
Elemente de biomecanică în muzică	<i>Elementele de biomecanică în muzică sunt parte dintr-un domeniu mult mai vast, deja consacrat – „Sănătatea muzicianului”, care integrează multiple alte aspecte, esențiale în păstrarea unei bune condiții fizice și psihice.</i> <i>Această disciplină necesită însă o calificare complexă, care nu există deocamdată în România. În prezent, resursa umană calificată disponibilă este extrem de redusă, constând în doar 1-2 specialiști calificați în străinătate.</i> <i>În locul acestei discipline, credem că ar putea fi oferite ore suplimentare la alte discipline, precum Teorie-solfegiu-dicteu sau Armonie.</i>
-	Propunem introducerea unei noi discipline: „Introducere în istoria jazzului și muzicii pop” <i>Propunem ca această disciplină să fie introdusă în CDEOȘ pentru elevii de la următoarele secții/subsecții: Instrumentală (muzică clasică), Canto clasic, Canto muzică pop – muzică de jazz, Canto popular</i>

2. Lista disciplinelor/modulelor de tip opțional (p. 80)

Disciplină propusă în planurile-cadru	Propuneri modificare și argumente
Teoria muzicii	Teorie – Solfegiu – Dicteu <i>Argument: Considerăm că denumirea disciplinei trebuie neapărat să reflecte și componenta practică, care este esențială. Propunem denumirea consacrată – „Teorie – Solfegiu – Dicteu”.</i>

II. Înființarea unei subsecții de „Instrumente jazz – muzică pop”.

3. Distribuția orelor în cadrul Curriculumului de specialitate (CS) – p. 80-81

I.1. În cazul tinerilor care doresc să studieze jazzul, deși în planurile-cadru propuse este prevăzută o formare adecvată pentru cântăreții de jazz, formarea instrumentiștilor de jazz este complet neglijată. **Considerăm că este indispensabilă formarea atât a cântăreților, cât și a instrumentiștilor de jazz, așa cum se întâmplă și în cazul muzicii clasice.** Totodată, considerăm că, pentru a sprijini formarea de specialiști în domeniul muzicii de jazz instrumentale, este extrem de important ca pregătirea acestora să înceapă cât mai devreme, similar celor care se pregătesc pentru muzica vocală jazz/pop.

Această modificare absolut necesară poate fi realizată în două variante: 1. Fie prin înființarea unei a patra secții, „IV. Secția jazz – muzică pop¹”, în care să existe două subsecții: „IV.1 Canto jazz – muzică pop” (în prezent subsecția II.2, cu denumirea „Canto muzică pop – muzică de jazz”) și „IV.2 Instrumente jazz – muzică pop”; 2. Fie ca la „Secția instrumentală” să se adauge o subsecție distinctă, „I.3. Instrumente jazz – muzică pop”.

În oricare dintre cazuri, considerăm că este foarte important ca distribuția orelor în cadrul CS pentru subsecția „Instrumente jazz – muzică pop” să fie pe cât posibil simetrică față de cea a subsecției „Canto jazz – muzică pop”/„Canto muzică pop – muzică de jazz”, conform tabelelelor de mai jos. Singura diferență pe care o propunem este, pentru elevii de la subsecția „Instrumente jazz – muzică pop”, înlocuirea disciplinei „Corepetiție” cu disciplina „Elemente de teoria jazzului” (clasa a IX-a) și disciplina „Istoria jazzului și muzicii pop”.

Totodată, pentru subsecția „Canto jazz – muzică pop”/„Canto muzică pop – muzică de jazz”, propunem ca una dintre cele 3 ore de specialitate să devină „Canto clasic” și să se studieze cu profesorul de Canto clasic, ceea ce va contribui la dobândirea unei tehnici de cânt solide.

Propunere punctul 3) Distribuția orelor în cadrul CS

Subsecția „Canto jazz – muzică pop”/„Canto muzică pop – muzică de jazz” (II.2 sau IV.1, după cum se va considera)

Discipline de specialitate	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Canto jazz – muzică pop (disciplină principală de specialitate)	2	2	2	2
Canto clasic	1	1	1	1

Similar, propunem ca la subsecția „Instrumente jazz – muzică pop”, două ore să fie dedicate studierii disciplinei „Instrument specific – jazz/pop”, iar cea de a treia oră de specialitate să fie „Instrument – muzică clasică” și să se studieze cu profesorul de Instrument clasic, ceea ce va contribui la dobândirea unei tehnici instrumentale solide.

¹ Considerăm că sintagma „muzică de jazz” poate fi înlocuită cu termenul „jazz”, denumirile rezultate fiind astfel mai succinte.

Propunere punctul 3) Distribuția orelor în cadrul CS

Subsecția „Instrumente jazz – muzică pop” (I.3 sau IV.2, după cum se va considera)

Discipline de specialitate	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Instrument specific - jazz/pop (disciplină principală de specialitate)	2	2	2	2
Instrument – muzică clasică (aceiași ca Instrumentul specific)	1	1	1	1
Teorie-Solfegiu-Dicteu (TSD)	3	3	3	3
Ansamblu muzică pop – muzică de jazz	3	3	3	3
Pian complementar (cu excepția celor care studiază pianul ca instrument principal) / Instrument la alegere (altul decât cel principal, pentru cei care studiază pianul)	1	1	1	1
Elemente de teoria jazzului	1	-	-	-
Istoria jazzului și muzicii pop	-	1	1	1
Armonie	-	-	1	1
Forme muzicale	-	-	1	1
Istoria muzicii (*cu realocarea orelor din TC, crespunzătoare ariei curriculare Arte)	1	1	1	1
TOTAL	12	12	14	14

*Oră alocată disciplinei Istoria muzicii din TC (Educație muzicală/Educație vizuală)

Adoptarea acestor modificări implică **eliminarea din CS și din precizările aferente (p. 80-83) a disciplinei „Elemente de improvizație instrumentală”**, deoarece studierea unui instrument la subsecția „Instrumente jazz – muzică pop” va include elemente de improvizație specifică.

4. Precizări (p. 83-84 în planurile-cadru)

Formularea propusă în planurile-cadru	Propuneri modificare și argumente
Nr. 8 Disciplina „Elemente de improvizație instrumentală poate fi studiată de elevii care au ca instrument principal: pian, clarinet, saxofon, trompetă, trombon sau percuție. Această disciplină vizează familiarizarea elevilor cu elemente de improvizație realizate la instrumentul pe care îl studiază ca instrument principal”.	Nr. 8 La subsecția „Instrumente de jazz – muzică pop/ușoară” se pot înscrie elevi care studiază următoarele instrumente: pian, clarinet, saxofon, trompetă, trombon, <u>contrabas/chitară bas, chitară/chitară electrică</u> sau percuție-baterie. <i>Argument: Este esențial ca între instrumentele pentru care este posibilă specializarea în muzica de jazz/pop să se regăsească, pe lângă cele enumerate, și contrabasul/chitara bas, respectiv chitara/chitara electrică, instrumente esențiale pentru un ansamblu de</i>

	<i>jazz/pop. De asemenea, la percuție este important să se adauge precizarea „baterie”, specifică jazzului și muzicii pop.</i>
Nr. 8 „Disciplina poate fi predată de profesorii care, în cadrul specializării obținute prin studiile universitare, au parcurs discipline/module de compoziție muzică de jazz și instrument (pian, clarinet, saxofon, trompetă, trombon sau percuție)”.	Nr. 8 „Instrumentul din cadrul subsecției Instrumente de jazz – muzică pop/ușoară poate fi predat de profesorii care, în cadrul specializării obținute prin studiile universitare, au parcurs discipline/module de compoziție muzică de jazz și instrument (pian, clarinet, saxofon, trompetă, trombon, contrabas/chitară bas, chitară/chitară electrică sau percuție-baterie)”. <i>Argument: Este esențial ca în enumerarea din paranteză să fie adăugate contrabasul/chitara bas și chitara/chitara electrică, deoarece aceste instrumente sunt foarte des întâlnite în ansamblurile de jazz. De asemenea, la percuție este important să se adauge precizarea „baterie”, specifică jazzului și muzicii pop.</i>
Nr. 9 „Disciplina <i>Corepetiție</i>, ca disciplină de aprofundare a competențelor la instrumentul principal, nu are rubrică de notare în catalog; frecvența la aceste ore este consemnată la rubrica disciplinei „Instrument principal”.	Nr. 9 Este absolut necesar ca această precizare să fie eliminată. <i>Argumente: În cadrul disciplinei „Corepetiție” se dezvoltă competențe esențiale necesare parteneriatului artistic: citirea la prima vedere, interpretarea adaptată contextului muzical și relaționarea sonoră în ansamblu. Corepetiția presupune nu doar „repetarea” unor partituri alături de elevi, ci implică predare individualizată, aplicare practică și corectare, necesitând, în mod evident, evaluare și notare.</i> <i>La disciplina „Instrument” elevii se raportează preponderent la știma destinată instrumentului respectiv, pe când la ora de „Corepetiție” profesorul pianist acompaniator integrează cunoștințele de la ora de instrument în contextul lărgit al partituri generale.</i> <i>Fiind parte integrantă a formării muzicale, la fel ca celelalte discipline de specialitate, „Corepetiția” necesită o evaluare obiectivă a performanței și progresului, prin notarea în catalog a notelor obținute.</i>